

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

28 במאי 2024

1015

כ' באייר התשפ"ד

עמוד

הצעת חוק כביש אגרה (כביש ארצי לישראל) (תיקון מס' 5) (החזר הוצאות אגרה לחיילי מילואים),

142..... התשפ"ד-2024

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת הכלכלה של הכנסת:

הצעת חוק כביש אגרה (כביש ארצי לישראל) (תיקון מס' 5) (החזר הוצאות אגרה לחיילי מילואים), התשפ"ד-2024*

1. תיקון סעיף 6 בחוק כביש אגרה (כביש ארצי לישראל), התשנ"ה-1995¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 6, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- ”(ב1) מי שנקרא לשירות מילואים כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס”ח-2008², יהיה זכאי להחזר הוצאות בעד אגרה ששולמה בעת שימוש ברכבו הפרטי בדרכו לבסיס השירות וממנו; שר הביטחון ושר האוצר, בהסכמת שר התחבורה והבטיחות בדרכים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבעו הוראות לעניין החזר הוצאות כאמור.”

ד ב ר י ה ס ב ר

מילואים פעיל עשויים להיקרא לשירות פעמים רבות, לא אחת באזור הנמצא במרחק רב ממקום מגוריהם, במקומות שאינם נגישים לתחבורה הציבורית.

בשל מיקומו לצד קו התפר, כביש מס' 6, שעל הנסיעה בו משולמת אגרה, עובר בסמוך לרוב הבסיסים שבהם מוצבים חיילי המילואים, ולכן הנסיעה בו היא לעיתים הכרח מבחינתם. לפיכך, חיילי מילואים רבים בשירות מילואים פעיל נוסעים בכביש מס' 6 בתכיפות, אך משום שהם זכאים מצד ה"ל להשתתפות בהוצאות הדלק עבור נסיעתם ברכבם הפרטי בדרכם לבסיס ובחזרה ממנו, ככלל הם אינם זכאים להשתתפות במימון הוצאות האגרה בכבישי אגרה או להחזר הוצאות אלה. כמו כן, המנגנון הקבוע בסעיף 8 לחוק מקנה רק פתרון קצר טווח שאינו נותן מענה למשרתי מילואים פעילים בימי שגרה, ובוודאי בתקופות מלחמה ממושכות כמו מלחמת "חרבות ברזל".

מוצע לתקן את החוק ולקבוע בו הסדר קבוע לעניין החזר הוצאות אגרה לחיילי מילואים בשירות מילואים פעיל.

סעיפים 1 ו-3 מוצע לקבוע כי חיילי המילואים שנקראו לשירות מילואים ונוסעים ברכבם הפרטי לבסיס או ממנו, יהיו זכאים להחזר הוצאות בעד אגרה ששולמה בעת שימוש ברכבם הפרטי בכביש מס' 6. לפי המוצע, שר הביטחון ושר האוצר, בהסכמת שר התחבורה

כללי סעיף 6 לחוק כביש אגרה (כביש ארצי לישראל), התשנ"ה-1995 (להלן – החוק), מסמיך את בעל הזיכיון בכביש אגרה (להלן – כביש מס' 6) לקבוע את סכומי האגרה לתשלום בעד נסיעה בכביש כאמור. לפי הסעיף, בעל הזיכיון רשאי לקבוע סכומי אגרה שונים לפי מרחקי נסיעה, שעות שונות ביום, ימים מסוימים או סוגי רכב, בכפוף לתנאי חוזה הזיכיון ולסכומים המרביים שנקבעו בו. בעל הזיכיון רשאי לתת הנחות או פטור מתשלום אגרה, אולם אם לא ניתנו הנחה או פטור כאמור, מי שהיה בעל הרכב הרשום ברישיון הרכב במועד הנסיעה בכביש האגרה חייב בתשלום אגרה לפי הוראות החוק. כמו כן, סעיף 8 לחוק קובע כי שר הביטחון, בהסכמת שר התחבורה והבטיחות בדרכים ושר האוצר, רשאי לקבוע בצו, לתקופה שלא תעלה על שבעה ימים שניתנת להארכה מומן לזמן ואם הדבר הכרחי מטעמי ביטחון המדינה, כי נסיעה בכביש אגרה או בחלק ממנו תהיה ללא תשלום אגרה לכל כלי הרכב או לכלי רכב מסוימים.

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) התרחשה בישראל מתקפת טרור רצחנית שבעקבותיה הכריזה ממשלת ישראל על מצב מיוחד בעורף, החלה מלחמת "חרבות ברזל", ורבים גויסו לשירות מילואים. גם היום, שמונה חודשים לאחר פרוץ המלחמה, רבים משרתים בשירות מילואים פעיל, וככל הנראה יידרשו לכך גם בעתיד. גם בימי שגרה חיילי מילואים בשירות

* הצעת חוק מס' פ/2069/25 (מספר פנימי: 2200387); הועברה לוועדה ביום י"ט באדר א' התשפ"ד (28 בפברואר 2024).

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 490; התשפ"ד, עמ' 169.

² ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

2. תחילתו של חוק זה ביום א' בטבת התשפ"ה (1 בינואר 2025) או בתום תקופת תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951³, שניתנה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), לפי המוקדם.
3. תקנות ראשונות לפי סעיף 6(ב1) לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה יובאו לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת בתוך חודשיים מיום פרסומו של חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

השלישית תדון ועדת הכלכלה של הכנסת במועד תחילתו של ההסדר המוצע, בהתחשב, בין היתר, ביישום התחייבותם של משרד הביטחון ומשרד האוצר לכסות את הוצאות האגרה לחיילי מילואים בשנת 2024 כולה.

עלות תקציבית

על פי הערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא כ-92 מיליון שקלים חדשים לשנת 2025, וזאת בהתאם להערכת ענף המילואים בצה"ל לגבי מספר משרתי המילואים הצפוי בשנים הקרובות.

הצעת חוק זו היא הצעת חוק תקציבית כהגדרתה בסעיף ג. לחוק יסוד: משק המדינה.

והבטיחות בדרכים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יהיו מוסמכים להתקין תקנות לעניין החזר הוצאות האגרה. תקנות כאמור יובאו לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת בתוך חודשיים מיום פרסומו של החוק המוצע ברשומות.

סעיף 2 מוצע לקבוע כי תחילתו של ההסדר החדש תהיה ביום א' בטבת התשפ"ה (1 בינואר 2025) או בתום תקופת תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), לפי המוקדם. זאת, מאחר שבדיונים שקיימה ועדת הכלכלה של הכנסת בנושא פטור משלומי אגרה בכבישי אגרה למשרתי מילואים עקב מלחמת "חרבות ברזל", הושגה הסכמה עם משרד הביטחון ומשרד האוצר בדבר מימון תשלומי האגרה כאמור עד תום שנת 2024.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה

יוזם: חבר הכנסת חנוך דב מלביצקי

³ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

